

PATVIRTINTA

Viešosios įstaigos Audito ir apskaitos
tarnybos direktoriaus 2009 m.
gruodžio 31 d. įsakymu Nr. VAS-14

28-ASIS VERSLO APSKAITOS STANDARTAS „ĮMONIŲ LIKVIDAVIMAS“

(Žin., 2010, Nr. 2-117; 2010, Nr. 155-7929)

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Šio standarto tikslas – nustatyti, kaip likviduojamos įmonės finansinėse ataskaitose turi būti pateikiama turtas, nuosavas kapitalas, įsipareigojimai, pajamos, sąnaudos, pinigų srautai ir aiškinamajame rašte atskleidžiama kita informacija.

2. Šis standartas taikomas sudarant įmonių, kurios yra likviduojamos ir negali taikyti veiklos tęstinumo principo, finansines ataskaitas.

3. Šio standarto nuostatos netaikomos vienos iš verslo jungimo dalyvių, t. y. įgyjamosios įmonės, pabaigos finansinėms ataskaitoms. Verslo jungimas parodomas 14-ojo verslo apskaitos standarto „Verslo jungimai“ nustatyta tvarka.

II. ĮMONĖS VEIKLOS NUTRAUKIMAS

4. Rengdama finansines ataskaitas, įmonė neturėtų vadovautis veiklos tęstinumo principu, jeigu po balanso datos jos veiklą numatoma nutraukti.

5. Jei įmonė negali taikyti veiklos tęstinumo principo, ji turi peržiūrėti apskaitos politikoje patvirtintų apskaitos metodų taikymą, t. y. sudarydama likviduojamos įmonės finansines ataskaitas turi laikytis šiame standarte nurodytų turto ir įsipareigojimų vertinimo principų.

6. Dėl šiame standarte nurodytų naujų turto ir įsipareigojimų vertinimo principų įmonės likvidavimo laikotarpio pradžios finansinėse ataskaitose praėjusių finansinių metų duomenys retrospektyviai netaisomi.

III. ĮMONĖS VEIKLOS NUTRAUKIMO IR LIKVIDAVIMO PRADŽIA

7. Priėmus sprendimą nutraukti įmonės veiklą ir ją likviduoti, sprendimo priėmimo datą turi būti sudaromas likvidavimo pradžios balansas.

Punktas pakeistas:

Nr. VAS-41, 2010-12-28, Žin., 2010, Nr. 155-7929 (2010-12-30)

8. Jei likvidavimo pradžioje įmonė rengia ne tik balansą, bet visą įmonės finansinių ataskaitų rinkinį, likvidavimo pradžios finansinių ataskaitų rinkinį sudaro tokios pačios finansinės ataskaitos, kokias įmonė rengė pagal Lietuvos Respublikos teisės aktus, t. y.:

8.1. likvidavimo pradžios balansas;

8.2. likvidavimo pradžios pelno (nuostolių) ataskaita;

8.3. likvidavimo pradžios pinigų srautų ataskaita (jei pagal teisės aktus įmonei reikia ją rengti);

8.4. likvidavimo pradžios nuosavo kapitalo pokyčių ataskaita;

8.5. likvidavimo pradžios aiškinamasis raštas.

Pakeistas punkto numeris:

Nr. VAS-41, 2010-12-28, Žin., 2010, Nr. 155-7929 (2010-12-30)

9. Įmonės likvidavimo pradžios finansinėse ataskaitose finansiniai duomenys pateikiami netaikant veiklos tęstinumo principo. Likviduojamos įmonės turtas ir įsipareigojimai įvertinami šio standarto nustatyta tvarka.

Pakeistas punkto numeris:

Nr. VAS-41, 2010-12-28, Žin., 2010, Nr. 155-7929 (2010-12-30)

10. Likviduojamos įmonės balanse visas turtas ir įsipareigojimai parodomi kaip trumpalaikiai.

11. Jei prasidėjus likvidavimo procesui naudodama įrenginius ar kitą ilgalaikį materialųjį turtą įmonė dar vykdo veiklą norėdama baigti užsakymus ar pan., šio turto ir įrenginių nusidėvėjimas neskaičiuojamas ir turtas finansinėse ataskaitose parodomas kaip trumpalaikis.

12. Rengiant įmonės likvidavimo pradžios finansines ataskaitas, turtas turi būti vertinamas mažesne iš šių verčių: tikrąja verte atėmus pardavimo išlaidas arba balansine verte, nustatyta likvidavimo pradžios data.

13. Rengiant įmonės likvidavimo pradžios finansines ataskaitas, įsipareigojimai, susiję su rinkos kainomis, turi būti vertinami tikrąja verte. Kiti įsipareigojimai vertinami galimo atsiskaitymo sumomis, t. y. sumomis, kurios turi būti sumokamos kreditoriams, siekiant su jais atsiskaityti.

14. Rengdama likvidavimo pradžios finansines ataskaitas, likviduojama įmonė turi pripažinti įsipareigojimus dėl darbo santykių su darbuotojais nutraukimo ir dėl kitų su likvidavimu susijusių teisinių įsipareigojimų.

15. Jei sprendimo dėl įmonės veiklos nutraukimo ir jos likvidavimo priėmimo datą juridinis asmuo turi sudarytų rezervų ar akcijų priedų ir jei jo dalyviai priima sprendimą juos naikinti, rezervai ir akcijų priedai naikinami vadovaujantis 8-ojo verslo apskaitos standarto „Nuosavas kapitalas“ nuostatomis.

16. Likvidavimo pradžios finansinėms ataskaitoms sudaryti gali būti naudojamos tokios pačios ataskaitų formos, kokias pagal teisės aktus įmonė pildė prieš likvidavimą. Tačiau pagal poreikį likviduojamos įmonės finansinių ataskaitų formos gali būti papildomos naujomis eilutėmis ar skiltimis arba panaikinami tarpiniai straipsniai, jeigu jų likučiai lygūs nuliui.

17. Įmonės likvidavimo pradžios pelno (nuostolių) ataskaitoje parodomi ne tik įmonės veiklos rezultatai iki likvidavimo pradžios, bet ir turto, ir įsipareigojimų naujo įvertinimo rezultatai.

18. Sudaromoje įmonės likvidavimo pradžios pelno (nuostolių) ataskaitoje turto ir įsipareigojimų naujo įvertinimo rezultatai parodomi *Finansinės ir investicinės veiklos* straipsniuose.

19. Finansinių ataskaitų straipsnių duomenų skirtumas, susidaręs dėl veiklos tęstinumo principo netaikymo, aiškinamajame rašte gali būti pateikiamas lentele arba tekstu.

20. Įmonės likvidavimo pradžios aiškinamajame rašte taip pat turi būti pateikiama:

20.1. informacija, kurios reikalauja 6-ojo verslo apskaitos standarto „Aiškinamasis raštas“ IV skyriaus „Aiškinamojo rašto bendroji dalis“ nuostatos;

20.2. įmonės veiklos nutraukimo priežastys;

20.3. apskaitos politikos pakeitimai;

20.4. aplinkybės, kurios turėjo įtakos likviduojamos įmonės turto ir įsipareigojimų įvertinimo rezultatams;

20.5. į trumpalaikį turtą perkeltos ilgalaikio turto grupės;

20.6. atskirų turto grupių balansinė vertė ir tikroji vertė atėmus pardavimo išlaidas;

20.7. aplinkybės, dėl kurių tikroji turto vertė atėmus pardavimo išlaidas ar įsipareigojimų, susijusių su rinkos kainomis, tikroji vertė negalėjo būti patikimai įvertinta, jei tokių yra;

20.8. detalizuoti turto ir įsipareigojimų naujo įvertinimo rezultatai (pelnas ar nuostolis), parodyti pelno (nuostolių) ataskaitos straipsnyje *Finansinė ir investicinė veikla*;

20.9. numatoma įmonės veiklos pabaigos data.

IV. ĮMONĖS LIKVIDAVIMAS

21. Jei ataskaitinio laikotarpio pabaigoje įmonės likvidavimas nėra baigtas, sudaromos likviduojamos įmonės finansinės ataskaitos. Jose pateikiami finansiniai duomenys apie likviduojamos įmonės finansinę būklę, veiklos rezultatus, pinigų srautus.

22. Likviduojamos įmonės finansinėms ataskaitoms sudaryti gali būti naudojamos tokios pačios ataskaitų formos, kokias pagal teisės aktus įmonė pildė prieš likvidavimą. Tačiau pagal poreikį likviduojamos įmonės finansinių ataskaitų formos gali būti papildomos naujomis eilutėmis ar skiltimis arba panaikinami tarpiniai straipsniai, jeigu jų likučiai lygūs nuliui. Likviduojamos įmonės finansinių ataskaitų rinkinį sudaro:

22.1. balansas;

22.2. pelno (nuostolių) ataskaita;

22.3. pinigų srautų ataskaita (jei pagal teisės aktus įmonei reikia ją rengti);

22.4. nuosavo kapitalo pokyčių ataskaita;

22.5. aiškinamasis raštas.

23. Sudarant likviduojamos įmonės finansines ataskaitas, laikomasi tų pačių turto ir įsipareigojimų vertinimo principų, kaip ir rengiant įmonės likvidavimo pradžios finansines ataskaitas. Turtas yra vertinamas mažesne iš šių verčių: balansine verte, nustatyta likvidavimo pradžios data, arba tikrąja verte atėmus pardavimo išlaidas. Įsipareigojimai yra vertinami pagal 13 punkto nuostatas.

Punktas papildytas:

Nr. VAS-41, 2010-12-28, Žin., 2010, Nr. 155-7929 (2010-12-30)

24. Įmonė pinigų srautų ataskaitą gali rengti tiesioginiu arba netiesioginiu būdu. Tačiau tiesioginiu būdu parengta pinigų srautų ataskaita teisingiau parodytų likviduojamos įmonės pinigų srautus. Jei likviduojamos įmonės ataskaitinio laikotarpio pinigų srautų ataskaita rengiama netiesioginiu būdu, tai nuo įmonės likvidavimo pradžios iki ataskaitinio laikotarpio pabaigos tiesioginiu būdu sudarytos pinigų srautų ataskaitos duomenys turi būti pateikiami aiškinamajame rašte.

25. Likviduojamos įmonės finansinių ataskaitų aiškinamajame rašte turi būti aprašomi reikšmingi laikotarpio, kurio finansinės ataskaitos rengiamos, įvykiai. Taip pat nurodoma:

25.1. informacija, kurios reikalauja 6-ojo verslo apskaitos standarto „Aiškinamasis raštas“ IV skyriaus „Aiškinamojo rašto bendroji dalis“ nuostatos;

25.2. atskirų turto grupių balansinė vertė ir tikroji vertė atėmus pardavimo išlaidas;

25.3. aplinkybės, dėl kurių tikroji turto vertė atėmus pardavimo išlaidas ar įsipareigojimų, susijusių su rinkos kainomis, tikroji vertė negalėjo būti patikimai įvertinta, jei tokių yra;

25.4. turto pardavimo pelnas (nuostoliai);

Punktas pakeistas:

Nr. VAS-41, 2010-12-28, Žin., 2010, Nr. 155-7929 (2010-12-30)

25.5. įsipareigojimų vertės pasikeitimas, atskirai nurodant pasikeitimą dėl vertės perskaičiavimo, dėl įsipareigojimų padengimo turtu, dėl kreditorių pateiktų naujų reikalavimų ir pan.;

25.6. pagal kreditorių reikalavimų tenkinimo eilę sugrupuoti duomenys apie likusius įmonės įsipareigojimus ir skolas;

25.7. detalizuoti turto ir įsipareigojimų naujo įvertinimo rezultatai (pelnas ar nuostolis), parodyti pelno (nuostolių) ataskaitos straipsnyje *Finansinė ir investicinė veikla*;

25.8. įmonės likvidavimo administravimo sąnaudos;

25.9. kitos per ataskaitinį laikotarpį uždirbtos pajamos ir patirtos sąnaudos;

Punktas pakeistas:

Nr. VAS-41, 2010-12-28, Žin., 2010, Nr. 155-7929 (2010-12-30)

25.10. pinigų srautų ataskaitos, sudarytos tiesioginiu būdu, duomenys nuo įmonės likvidavimo pradžios iki ataskaitinio laikotarpio pabaigos, jeigu iki likvidavimo pradžios ataskaita buvo rengiama netiesioginiu būdu;

25.11. galima likvidavimo pabaigos data.

V. LIKVIDAVIMO PABAIGA

26. Jei parduodamas arba paskirstomas visas likviduojamos įmonės turtas ir atsiskaitoma su kreditoriais ir juridinio asmens dalyviais, sudaromos įmonės likvidavimo pabaigos finansinės ataskaitos.

27. Įmonės likvidavimo pabaigos finansinėms ataskaitoms sudaryti naudojamos tokios pačios ataskaitų formos ir laikomasi tų pačių turto ir įsipareigojimų vertinimo principų, kaip nurodyta IV skyriuje „Įmonės likvidavimas“.

28. Dažniausiai įmonės likvidavimo pabaigos balanse nurodytų turto, nuosavo kapitalo ir įsipareigojimų straipsnių duomenys lygūs nuliui. Aiškinamajame rašte turi būti pateikiama informacija apie likvidavimo pabaigoje juridinio asmens dalyviams paskirstytą turtą.

29. Jei likviduojant įmonę su visais kreditoriais atsiskaityti nepavyksta, pabaigus likviduoti įmonę sudaromas likvidavimo balansas, kuriame turto, nuosavo kapitalo ir įsipareigojimų straipsnių duomenys taip pat lygūs nuliui, tačiau aiškinamajame rašte turi būti pateikiama informacija apie neįvykdytus įsipareigojimus.

30. Aiškinamajame rašte turi būti aprašomi visi nuo įmonės likvidavimo pradžios iki pabaigos buvę reikšmingi ūkiniai įvykiai. Taip pat turi būti pateikiama:

30.1. informacija, kurios reikalauja 6-ojo verslo apskaitos standarto „Aiškinamasis raštas“ IV skyriaus „Aiškinamojo rašto bendroji dalis“ nuostatos;

30.2. įmonės likvidavimo pradžios data;

30.3. įmonės likvidavimo metu uždirbtų pajamų suma;

Punktas pakeistas:

Nr. VAS-41, 2010-12-28, Žin., 2010, Nr. 155-7929 (2010-12-30)

30.4. įmonės likvidavimo metu patirtų sąnaudų suma;

30.5. dalyviams paskirstyto turto trumpas apibūdinimas ir vertė;

30.6. duomenys apie neįvykdytus likviduotos įmonės įsipareigojimus ir skolas, jei tokių yra;

30.7. įmonės likvidavimo pabaigos data.

VI. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

31. Pagal šį standartą tvarkoma likviduojamų įmonių 2010 m. sausio 1 d. ir vėliau prasidedančių finansinių metų apskaita ir sudaromos 2010 m. sausio 1 d. ir vėliau prasidedančių ataskaitinių laikotarpių finansinės ataskaitos.

32. Jeigu įmonės likvidavimas pradėtas ir nebaigtas iki 2010 m. sausio 1 d., tai pirmą kartą taikant šį standartą, apskaitos politikos pakeitimo poveikis parodomas perspektyviniu būdu, aiškinamajame rašte pateikiant atitinkamus paaiškinimus.

Standartas papildytas nauju punktu:

Nr. VAS-41, 2010-12-28, Žin., 2010, Nr. 155-7929 (2010-12-30)